

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

An, quando tacetur copula incestuosa? paragrapho 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

notitiam Decreti Pii V. declarantis, illos proximiores à primo nihil officere Matrimonio.

a Sanchez 8. Hanc doctrinam habent Sanc. *a Pontius*, *b Averla*, *c* quia obligatio hæc tota quantà, quanta est, fundatur, ut diximus, adæquate in scandalo: quare hoc remoto, non apparet, unde peccatum mortale defumi possit. Addit insuper Pontius *d* contra Sanchez, id, quod dictum est, intelligi eodem modo, tum de mari, tum de fœmina.

19. sec. 5. 9. Inquirer Curiosus Sacrorum Textuum, *Verf. Sep- timo*, *Chc.* si valida est dispensatio tacito gradu proximioris, præter primum, Cur Urbanus VIII. *d Pont. l. c.* per literas in forma Brevis, quas affert Barbo- *n. 27.* *e Barb. in* sa, *e* declarat, nullum fuisse Matrimonium duorum, qui solam perierant, & obtinuerant dispensationem pro tertio gradu consanguinitatis, cum tamen ipsi essent conjuncti in secundo cum tertio?

Respondeo. Hujus difficultatis Barbofa loc. cit. fatetur ingenuè, se nescire solutionem. Ita etiam mihi respondit quidam Doctus Theologus à me de hac re quid sentiret, interrogatus, addens, & quidem merito, standum nihilominus nobis esse datæ hæctenus Doctrinæ, pro qua stat Decretum Generale, & publicatum Pii V. Profectò, cum non sit credibile, Urbanum VIII. per literas privatas voluisse abrogare dictum Generale Decretum, mihi videtur, esse putandum, in memoratis privatis literis aliquem irrepsisse errorem, à Ministris commissum.

§. VIII.

Quando taceret copula incestuosa inter dispensandos habita.

1. Sensus questionis est, an incestus, quem forte commiserunt inter se Oratores petentes dispensationem (quod antea erat impedimentum solum impediens, hodiè verò, ut supra vidimus, nullum impedimentum est) an, inquam, ejusmodi incestus, si non tanquam illi dispensandum sit, sed propter alias causas, sit Pontifici proponendus, ut valida imperetur dispensatio ab ipsis, qui sunt consanguinei, vel affines, ad finem inveniendi Matrimonium?

Dico (ad finem inveniendi Matrimonium) nam, si Matrimonium contraxerunt, multo

magis, si consummarunt, non præmissa Consanguinitatis, vel Affinitatis Dispensatione, tunc incestum hunc esse exponendum, certum est, & nos diximus supra §. 4. Põmò Celebris est præsens quaestio, & duplex circa illam sententia est.

2. Prima, Quam sequitur Pontius, *f Pont. l. c.* aliiq;e, dicit prædictos non obligari ad copulam, vel copulas manifestandas, etiam sub spe facilioris dispensationis, inter se habitas, nec ob tale silentium invalidam reddi dispensationem. Fundamentum est duplex.

Primum, quia nullo jure requiritur ejusmodi incestus expressio.

Secundum, quia argumenta secundæ sententiæ eam expressionem requirentis facile solvuntur, ut videre poteris apud eundem Pontium, & apud Esgundez, *g* qui, loquens de copula incestuosa occulta, sic primam hanc sententiam explicat. In hac opinione prima dicendum est, si copula occulta fuerit habita ante dispensationis petitionem, si ve post petitionem ipsius, si ve ante expeditionem Ordinarii, si ve post illam, non esse necessariò explicandam, nec vitare dispensationem, etiam si malitiosè, vel per ignorantiam fuerit suppressa. Hactenus ille.

3. Secunda, quam sequitur Sanchez, *h* aliiq;e docet prædictos, si habuerunt copulam (& quidem consummatam) debere omnino eam explicare, ut etiam spem facilioris dispensationis, si hæc adfuit, secus nullam fore dispensationem, si ve ex malitia, si ve ex errore, si ve ex ignorantia non explicetur. Fundamentum est item duplex.

Primum, quia ita est stylus Curie. Secundum, quia Pontifex aliquando interrogat, an intercesserit ejusmodi copula incestuosa, injungitq;e convenientem pœnitentiam, quod est signum, incestum, quamvis hodiè non sit amplius impedimentum, conjunctum tamen impedimento consanguinitatis, vel Affinitatis, difficiliorem reddere dispensationem, unde, & propterea debeat exponi.

4. Explicat autem Sanchez, aliiq;e hanc secundam sententiam. Primò, ut, si sit copula occulta, manifestetur solum Pœnitentiariæ, tacitis nominibus supplicantium. Secundo, ut hæc obligatio imponatur dumtaxat, quando copula est incestuosa ex parte utriusq;e, hoc est, quando uterq;e scit, se esse

esse consanguineos, vel affines. Tertio, ut item solum sit obligatio eam explicandi, quando copula præcessit supplicationem Pontifici factam, & quando præcessit executionem à Delegato, non verò, quando habita est post executam dispensationem, licet antequam Matrimonium de præsentibus contraheretur, quia tunc cum præcesserit dispensatio, illa copula non est in rigore incestuosa. Quarto, non esse necesse explicare numerum copularum cum eadem forte habitatum, quia hæc multiplicitas cum eadem non avertit novum impedimentum, juxta ea, quæ nos paulò ante a doctumus. Quinto, non esse necesse, explicare copulam habitam inter con-

At, quando Executor dispensat pro foro interno, ut solet esse Confessarius per Pœnitentiarum Delegatus; debet interrogare de copula occulta, & supplicantes fateri debent, eaque supposita, non poterit Confessarius dispensationem exequi, quod, si exequeretur, exequeretur nulliter, ut item nulliter daretur, si falso illam negarent supplicantes. Vide hæc latius apud Sanchez, & Castropalaum, aliosque citatos. Idem proportionaliter dic, quando adest clausula, dummodo non adfuerit spes facilioris dispensationis, de qua plura vide apud Dianam loco citato.

CAPUT X.

Expressio falsi, quando notata vitiat Dispensationem.

NUPER, s. post explicationem causæ finalis, & causæ impulsivæ, Regulam Generalem cognoscendi, quando notata vitatur gratia à Principe concessa, attulimus. Illam ergo præsentibus argumento sic breviter applica. Nulla redditur dispensatio Matrimonialis ex falsitate, quam proponis, quando illam à Pontifice postulas, si falsitas est in causa finali, si vero in causa impulsiva, valida est. Recole omnino cætera ibidem dicta, quibus in memoriam redactis, discurremus per aliquos speciales casus pertinentes ad dictam expressionem falsi, ad quam etiam spectant ea, quæ forte per errorem Pontifici proponuntur.

§. PRIMUS.

Quando falso proponitur Impedimentum unum pro altero.

ANTONIUS proposuit, se esse Bertæ affinem in tertio gradu v. g. cum esset in tertio gradu consanguineus, obtinuit ne validè dispensationem Matrimonii cum eadem Bertæ. Respondeo nequaquam: & g. univ. saliter scito, invalidam esse dispensationem, si unum impedimentum exponatur pro alio, quia cum hæc sint impedimenta diversa, nul-

Xx 3 la ap-

Supra §. 6. n. 3. b. Cast. lo. conjunctio legalis, vel spiritualis, vel conjunctio publicæ honestatis, quia hæc non est proprie incestus: ita illi. Sed debere explicari in hac sententia, putat Castropalaus, quia putat, esse proprie in specie incestus. Ex his sententiis priorum sequuntur Decretissimi & viri, & ipse Sanchez, quamvis sequatur posteriorem, fatetur tamen, esse hanc probabilem, saltem de copula occulta, & in foro interno. Posteriorem verò, quæ est communior, multò d. plures amplectuntur ita, ut ego, sic concludam, sicuti concludit his verbis Fagundez loc. cit. Si meum iudicium expeditur circa has opiniones, dico, primam, quæ loquitur de occulta, & in foro interno, esse validè tractat. Probabilem, secundam probabilior, & ordinariè in praxi tenendam. Porro illud in omni sententia monendum; Si forte Pontifex in literis, quibus ipse, & à Delegato committit dispensationem exequendam, explicite hanc clausulam inserat Dummodo copula non intercesserit, vel Dummodo non intercesserit sub spe facilioris Dispensationis, Executorem Dispensationis, debere omnino supplicantes interrogare, ipsosque teneri, verum respondere, alioqui nulla esset dispensatio, ut item esset nulla, si intercessisset copula, &c. Et ipse dispensaret. Addit tamen rectè Sanchez, e necessariam distinctionem. Nam, quando executor pro foro externo dispensat, non potest interrogare de copula occulta, de qua non adit infamia æquivalens semiplenæ probationi; quod si interroget, poterunt supplicantes negare sub apta æquivocatione, quamvis forte adest aliqua suspicio de illa, nec per dictam negationem vitabitur dispensatio: